

KOMMUNIKAATIO-OHJAUS

Kommunikaatio-ohjauksessa harjoitellaan tukiviittomien, erilaisten kuvamateriaalien tai kommunikoinnin apuvälineiden, kuten kommunikointikansion tai puhelaitteen käyttöä.

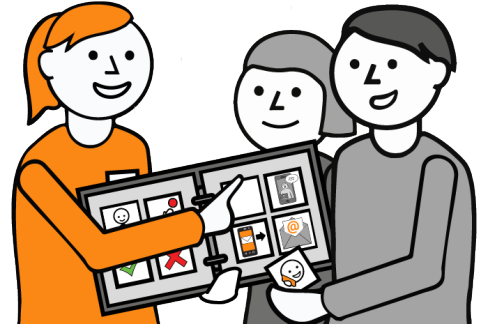
Ohjauksessa harjoitellaan olemassa olevan kommunikointimateriaalin yksilöllistämistä eli muokkaamista käyttäjän tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Puhelaitte-ohjauksissa harjoitellaan myös varmuuskopion tallentaminen laitteen sisällöstä.

Kommunikaatio-ohjaaja voi myös valmistaa perheelle tai lähiympäristöön kuvitettua materiaalia kommunikoinnin ja toiminnanohjauksen tueksi.

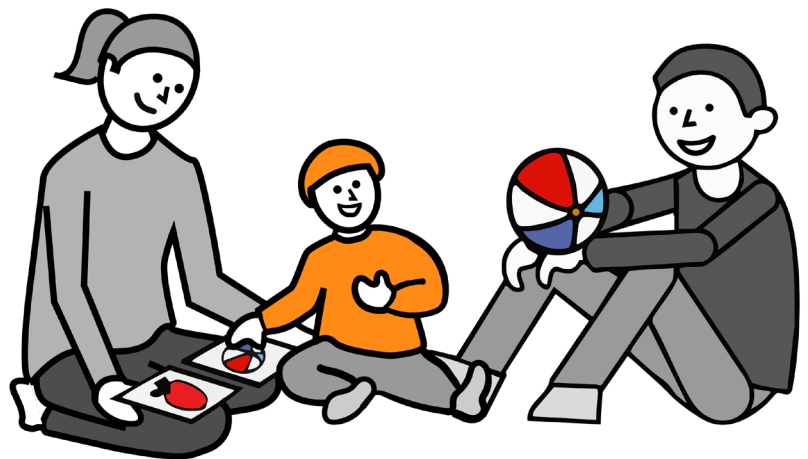
Kommunikaatio-ohjauksen tavoitteena on, että puhevammaisella henkilöllä ja hänen lähi-ihmisillään on yhteinen kommunikointikeino. Käytännössä se tarkoittaa, että lähi-ihmisille opetetaan kuvien tai tukiviittomien käyttöä, jotta he harjaantuvat käyttämään niitä ja ymmärtävät puhevammaisen läheisen viestejä.

Lähi-ihmisiä voi olla esimerkiksi perhe, sukulaiset, henkilökohtainen avustaja, päiväkodin, koulun, työpaikan, työ- ja päivätoiminnan tai asumispalvelun henkilökunta.

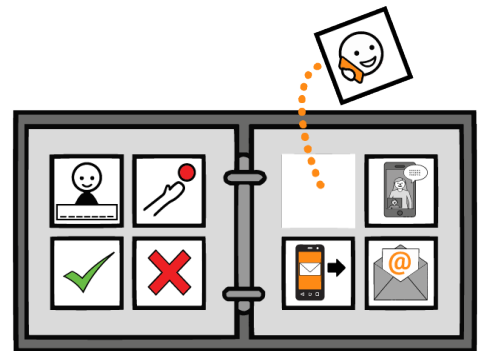
Kommunikaatio-ohjausta voi hakea kaikenikäisille henkilöille.

Kuvat: Papunet.net, KUVAKO;
Sergia Palao/ ARASAAC,
Mahdollisuus lapselle ry,
muokattu versio

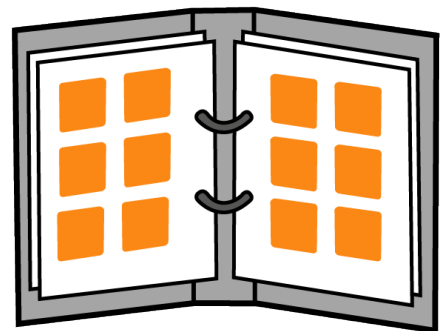
Kommunikaatio-ohjausta voidaan hakea sen jälkeen, kun henkilölle on määritelty sopiva kommunikointikeino tai kommunikoinnin apuväline. Ohjausta voi hakea, jos kommunikoinnissa tai kommunikointikeinossa tapahtuu muutos. Tällaisia muutoksia voivat olla uusi kommunikointiväline, tai kommunikoinnissa tapahtunut muutos, esimerkiksi sen vaikeutuminen entisestään. Lisäksi ohjausta voi hakea, kun elämässä tulee muutoksia, kuten päiväkodin vaihto, perheen muutto ja esimerkiksi nivelvaiheet, joissa henkilön ympäristö ja lähi-ihmiset vaihtuvat.

Irtokuvakansio

Kommunikaatio-ohjaus ei korvaa puheterapiaa eikä puheterapeutin antamaan ohjausta tai kommunikoinnin apuvälinearviota. Ohjausta voidaan kuitenkin toteuttaa puheterapian kanssa samanaikaisesti.

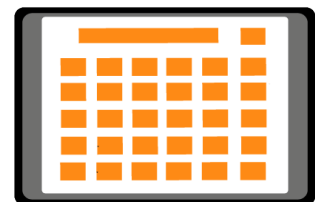
Kommunikaatio-ohjaaja keskustelee asiakkaan puheterapeutin tai muun kuntoutuksesta vastaavan tahon kanssa ohjauksen alussa. Keskustelu ei vähennä ohjaukseen myönnettyjä tunteja vaan sisältyy palveluun.

Kommunikointikansio

Tarkemmat tavoitteet sovitaan perheen, puheterapeutin ja lähiympäristön kanssa. Tavoitteina voi olla esimerkiksi kommunikoinnin apuvälineen käyttö arjen eri tilanteissa, tai että perhe oppii muokkaamaan kommunikointitauluston sisältöä.

Kommunikaatio-ohjausta toteutetaan perheiden kotona tai päiväkodissa, koulussa tai muussa toimintaympäristössä. Tarvittaessa ohjausta voidaan toteuttaa myös etänä.

Puhe-/ kommunikointilaite

Kuvat: Papunet.net, KUVAKO;
Sergia Palao/ ARASAAC,
muokattu versio.

Lähteet ja lisätietoa:

Papunet. 2025. [Kommunikaatio-ohjaus](#). Verkkosivu.

Kehitysvammaliitto.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2025. [Kommunikaatio-opetus ja -ohjaus](#). Vammaispalvelujen käsikirja. Verkkoaineisto.

Lähteisiin viitattu 27.3.2026.